

Országos Lotz János szövegértési és helyesírási verseny

Országos döntő

2020. 10. 15.

4. osztály

---

tanuló neve

---

tanuló iskolája

A dolgozatokat javítás nélkül legkésőbb 2020. október 16-án elsőbbségivel kérjük szépen postázni a Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium 7150 Bonyhád, Kossuth u. 4. címre. A borítékra szíveskedjenek ráírni a megyéjük és a verseny nevét!

Tollbamondás pontszáma: _____

Szövegértés pontszáma: _____

Helyesírási teszt pontszáma: _____

Összesített pontszám: _____

A feladatokat összeállította:

Kutnyánszkyne Bacskai Eszter szaktanár

Lenczné Vrbovszki Judit Anikó szaktanácsadó

Unti Judit szaktanár

Lektorálta:

Győrffy Lilla szaktanár

A verseny fővédnökei:

Dr. Simoncsics Péter nyelvész, docens

Dr. Nagy Imre professor emeritus PTE

Helyesírási feladatok

1. a) Egészítsd ki az alábbi receptet a benne található igék felszólító módú, szövegbe illő alakjával! Végig magázó formát használj! Pl.: megír – Írja meg (ön/maga)! / Írjon meg (ön/maga)! Ügyelj a mondatkezdő betűk helyesírására is! **11/**

Tanuljon velem sütni!

Csokoládés piskótatekeres

Először _____ (elkészít) a piskótát!
 _____ (kettéválaszt) egy tojást, a sárgáját _____
 (összekever) 20 dkg cukorral, a fehérjét _____ (ver) kemény habá! Óvatosan
 _____ (összefogat) a kétféle habot 20 dkg liszettel! _____
 (simít) a piskótatésztát egy tepsibe, és _____ (süt) 180°C-on világosbarnára!
 _____ (ráken) csokoládékrémet, és _____ (felteker) szorosán!
 _____ (márt) néhány rizsgojót olvasztott csokiba, és _____
 (díszít) vele a piskótatekereset!

b) A recept leírásába 5 helyesírási hiba csúszott. Írd le a hibásan írt szavakat helyesen! **5/**

1. _____ 2. _____ 3. _____
 4. _____ 5. _____

2. Oldd meg a következő szóegyenleteket!

11/

edz	+	-j	=	
sirály	+	-val	=	
bölcs	+	-vé	=	
az	+	-hoz	=	
nő	+	-jön	=	
arc	+	-val	=	
gally	+	-val	=	
köz	+	-ség	=	
méh	+	-vel	=	
4	+	-vel	=	
rongy	+	-vá	=	

3. Egészítsd ki az alábbi mondatok üresen hagyott helyeit I vagy II betűvel!

15/

Á __ itólag á __ andóan á __ néven mutatkozik be az á __ nok bűnöző.

Zsuzsi azzal á __ tatja magát, hogy nincs á __ datlan á __ apotban a szobája.

Egy furcsa á __ agú itallal ittak á __ domást apuék.

Á __ talában egy á __ tó helyében megeszik három lángost.

Az elsőá __ dozókat megá __ dotta a pap a mise végén.

Sokáig á __ dogált a magas á __ ványzaton, mielőtt le mert jönni.

4. Döntsd el, melyik a helyesen írt szó, majd írd a szám-, illetve betűjelét az üresen maradt helyre! 10/

1: az első a jó

2: a második a jó

X: mindkettő jó

0: egyik sem jó

1	2	
emelet	emellett	
kedvel	kedvvel	
vizilabda	vízilabda	
kijjebb	kijjebb	
Egy Ropi Naplója	Audi Gépkocsi	
ricsaj	kacaj	
helyjegy	újjdonság	
Mije fáj?	Milyen érzés?	
szenvedett	fáratt	
Széchenyi István	Rákóczi Ferenc	

5. Írd le megfelelően tagolva a következő mondatkígyókat!

8/

ELNEMONDDANÉMETORSZÁGIÚTRÉSZLETEIT!

LENEMTESZIEZTAZIZGALMASKÖNYVET.

MEGTUDNÁDMONDANI,HOLLAKNAKAKÍNAICSEREDIÁKOK?

ÉNISMEGFOGOMNÉZNI AZALADDINT.

HAMAROSANŐKISMEGTUDJÁKAREMEKHÍRTOSZTANI.

MEGSEVÁRODABALATONALMÁDIBARÁTNŐDET?

ELLESZEKNÉLKÜLED,HISZAKÖZELBENVANZAMÁRDI.

MEGFOGOMAKEZÉTANYUNAKAZEBRÁNÁL,NEHOGYMEGINTÖSSZEKELLJENVESZNÜNK.

Elérhető pontszám: 60 pont

Elért pontszám: ____

SZÖVEGÉRTÉSI FELADATOK**Hogyan lettem nyelvész?**

1961-ben érettségiztem, és még abban az évben felvettek az Eötvös Loránd Tudományegyetem bölcsészkarára, angol–oroszlakra. Az egyetemen az irodalmi és nyelvészeti tanulmányaim álltak hozzám a legközelebb. 1966-ban végeztem, ebben az évben az Eötvös Loránd Tudományegyetem Trefort utcai gyakorlóiskolájában helyezkedtem el angol–oroszlakos tanárként.

1971 őszén bekapcsolódtam a Magyar Tudományos Akadémia Nyelvtudományi Intézetének és a Lotz János által vezetett amerikai nyelvészeti kutatóintézetnek a közös munkájába. A projekt magyar vezetője Dezső László professzor volt. Feladatomban az angol és a magyar hangjelölés* összehasonlítása volt. Először részletes kutatási tervet kellett készítenem, majd ezt a munkacsoportnak be kellett mutatnom. Ettől függött, hogy kijuthatok-e Washingtonba. Lotz János éppen ekkor látogatott haza Magyarországra. A professzor maga vezette a bizottság ülését azon a napon. Valami szerencsétlen közlekedési dugó miatt elkéstem, és rettenetesen szégyelltem magam. Magyarázkodásomban Lotz professzor (angolul) ezzel szakította félbe: „Ez az Ön problémája.” Le voltam forrázva, úgy éreztem, hogy véget is ért a nyelvészeti pályafutásom. Ám a bizottság támogatta a kutatási tervemet. 1972-ben öt hónapig tartózkodtam az Egyesült Államokban. Itt éreztem meg, hogy milyen jó dolog az, ha a kutatóknak csak a kitűzött feladattal kell foglalkozniuk.

Hazatérésem után nem sokkal tanársegédi állást kaptam az ELTE Angol Nyelvi és Irodalmi Tanszékén. Ettől kezdve tekinthetem magam nyelvésznek.

(Készült Varga László visszaemlékezései nyomán. Forrás: *A nyelvészetről – egyes szám, első személyben II.*)

* A hangjelölésnek három összetevője van, a hangsúly, mely gyakran a hangerő növekedésével jár, valamint a hangok magassága és a nyelvi egységek közötti szünet.

Válaszolj a szöveg alapján a feltett kérdésekre!**1. Kérdések****5/**

Milyen kutatási területen dolgozik a szöveg elbeszélője? .....

Milyen különböző területei vannak ennek a kutatásnak?

.....
 .....
 .....

Kinek a pályájának a történetét olvashattad? .....

2. Magyarázat**4/**

Melyik fogalom illik a szövegben szereplő kifejezések mellé? Írd oda a megfelelőt!

munkaprogram   szégyenérzet   bizottság   káosz   meglepődés   tanárképzés

Két elem kimarad!

közlekedési dugó: .....

gyakorlóiskola: .....

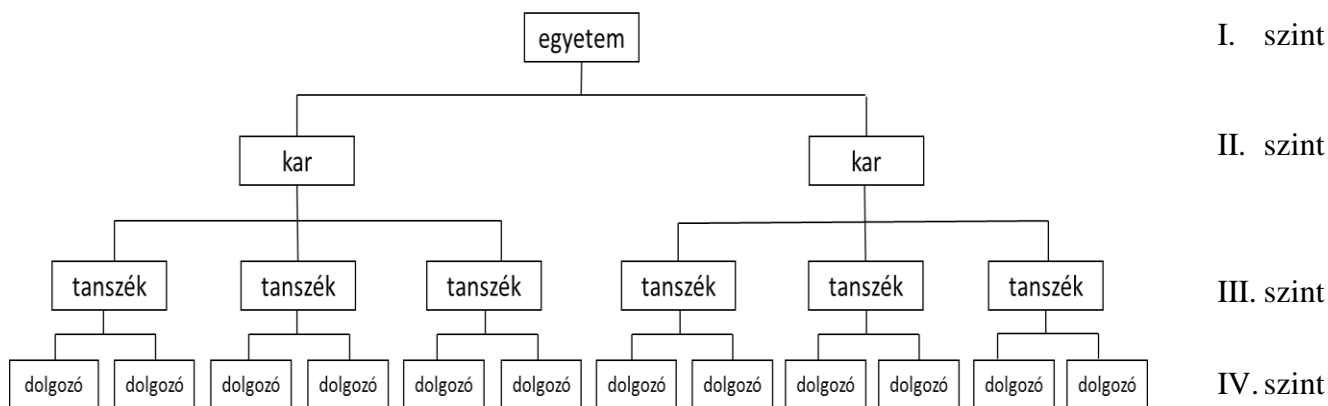
projekt: .....

leforrázva: .....

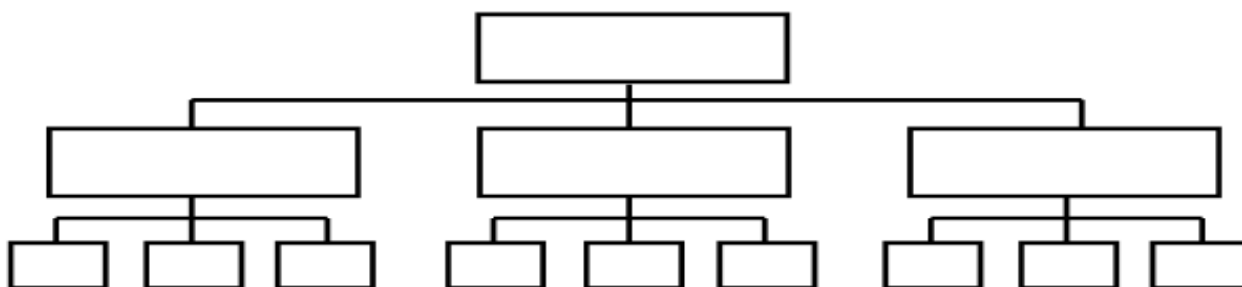
3. Az 1. ábrán egy egyetem 4 szintű felépítését láthatod.

6/

Töltsd ki a 2. ábra három üres mezőjét (csak hármat!) – az 1. ábra mintájára - a szövegből származó adatokkal úgy, hogy minden szinten legyen egy kitöltött mező!

1. ábra

2. ábra

Az egyik szint kimarad az 1. ábrához képest. Melyik az? ..... Milyen adatot írnál ide?

.....

Hányadik szinten helyezkednek el a tanársegédek az 1. ábrán? .....

4. Tedd számozással időrendbe a szövegben szereplő eseményeket!

5/

A legkorábbi időpontot 1-es számmal jelöld!

Az elbeszélő Washingtonba látogat. ....

Önálló kutatási terület választása. ....

Lotz János Magyarországra látogat. ....

A bizottság ülése. ....

A történet elbeszélője kezdő tanár. ....

Összesen 20 pont.

Elért pontszám: _____